Затверджено

Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 29 березня 2012 року №384

Форма № Н – 3.04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Кафедра соціології

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Декан історичного факультету

_____ проф.Качараба С.П..

4. 09 _____2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

циклу підготовки доктора філософії (PhD) в аспірантурі Львівського національного університету імені Івана Франка

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

напрям підготовки _____**05 поведінкові науки**_____

спеціальність_____**054 соціологія**_____

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет _____**історичний**_____

Львів – 2019 рік

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Педагогічна практика» підготовки доктора філософії (PhD) в аспірантурі Львівського національного університету імені Івана Франка

(назва навчальної дисципліни)

за галуззю знань 05 – Соціальні та поведінкові науки, спеціальністю 054 - Соціологія.

Розробник: професор, доктор соціологічних наук Пачковський Ю.Ф.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії)__ ____ соціології_____

___ Протокол від "29" ____08____2019 р. № 1.

Завідувач кафедри соціології_____(проф. Пачковський Ю.Ф.)
"_29____"_____08_____ 2019 р.

Схвалено Вченою радою історичного факультету

Протокол № 1 від 4.09.2019 р

Голова _____(Качараба С.П.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

© Пачковський Ю.Ф., 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 4</td><td>Галузь знань
05 – поведінкові науки
(шифр і назва)</td><td colspan="2" rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Напрям підготовки
054 – соціологія
(шифр і назва)</td></tr>
<tr><td>Модулів – 2</td><td rowspan="6">Спеціальність: Соціологія</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів –</td><td>3-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання __-_____
(назва)</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120</td><td>6-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних –
самостійної роботи студента –</td><td rowspan="12">Освітньо-науковий рівень: доктор філософії (PhD)</td><td>год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>год. -</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>120 год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:</td></tr>
<tr><td colspan="2">год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td>екз.</td><td>залік +</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета ..... Формування необхідних практичних навичок та досвіду викладацької роботи з викладання дисциплін за профілем отриманої спеціальності. Під час проходження педагогічної практики формуються навички педагогічної діяльності та складається власний творчий стиль викладу матеріалу. Педагогічна практика сприяєтиме розвитку культури спілкування і професійної самосвідомості, формуванню теоретичної, практичної та особистісно-мотиваційної складової аспіранта. Очікується всебічне розуміння методологічних, концептуальних засад організації навчальних занять у вищій школі, набуття педагогічної майстерності з викладання фахової дисципліни, психолого-педагогічних механізмів діяльності викладача та діяльності студентів, а також теоретико-методичних аспектів організації кожної складової професійно-педагогічної діяльності.

Завдання.....Учасники курсу повинні повинні навчитися самостійно планувати структуру навчальних занять, розробляти методику організації взаємодіяльності викладача й студентів, здійснювати підготовку навчальних занять, організовувати навчально-виховний процес як взаємодію викладача і студентів, оцінювати результати навчання відповідно до поставлених цілей, аналізувати проблеми методико-педагогічного та фахового спрямування, приймати рішення щодо їхнього вирішення.

знати: норми законодавства про освіту та підзаконні нормативні акти, якими регулюється освітня діяльність; психоло-педагогічні основи викладацької та науково-дослідної діяльності; планування сучасної педагогічної роботи; передові підходи та методики з викладання соціологічних дисциплін у вищій школі, основи психолого-педагогічної майстерності; методику організації комунікативної діяльності викладача й студентів; змістовне наповнення методичного комплексу навчальної дисципліни свого профілю підготовки, а також тенденції сучасних наукових течій та наукових шкіл у цій царині; вимоги до академічної доброчесності.

вміти: норми законодавства про освіту та підзаконні нормативні акти, якими регулюється освітня діяльність; психоло-педагогічні основи викладацької та науково-дослідної діяльності; планування сучасної педагогічної роботи; передові підходи та методики з викладання соціологічних дисциплін у вищій школі, основи психолого-педагогічної майстерності; методику організації комунікативної діяльності викладача й студентів; змістовне наповнення методичного комплексу навчальної дисципліни свого профілю підготовки, а також тенденції сучасних наукових течій та наукових шкіл у цій царині; вимоги до академічної доброчесності.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Ознайомитися з програмою та необхідними методичними матеріалами асистентської педагогічної практики.

1. Основні завдання педагогічної практики фахової підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD).
2. Організація навчального процесу у вищій школі.
3. Вища школа і болонський процес.
4. Новітні методи навчання у вищій школі.
5. Професійні і психологічні вимоги до викладача вищої школи.

Тема 2. Відвідування лекційних, семінарських, практичних занять, консультацій за профілем наукового керівника та провідних викладачів кафедри.

1. Форми реалізації навчального процесу у вищій школі.
2. Академічна доброчесність і вища щкола.
3. Особливості викладання соціології у вищій школі.
4. Технічні, евристичні і когнітивні вимоги до презентації соціологічного знання.

Тема 3. Опрацювання теоретичного (за необхідності емпіричного) матеріалу для підготовки та проведення занять. Підготовка конспекту лекції, семінарського заняття.

1. Педагогічна соціологія: виклики сьогодення.
2. Дистанційне навчання соціології.
3. Діалог як форма комунікації викладача і студентів.
4. Соціально-психологічна атмосфера у студентській групі.
5. Критерії оцінювання знань студента.

Тема 4. Проведення лекційних занять за профілем спеціальності (у даному випадку з курсу «Соціологія малих груп». Тема лекційного заняття: - «Соціологічні теорії міжособової взаємодії»; «Психологічні теорії міжособової взаємодії»).

1.Конспект лекції: загальні вимоги.
2.Самоаналіз конспекту лекції.

Тема 5. Проведення семінарських/практичних занять за профілем спеціальності (у даному випадку з курсу «Соціологія малих груп». Тема семінарського заняття: «Актуальні проблеми групової динаміки»; «Соціологія лідерства у малій групі»).

1.Конспект семінарського/практичного заняття: загальні вимоги.
2.Самоаналіз семінарського/практичного заняття.

Тема 6. Детальний аналіз проведених занять.

1.Професійна і комунікативна компетентності у вищій школі.
2.Вимоги до експертного оцінювання педагогічної майстерності.

Тема 7 . Підготовка звіту з виконання програми педагогічної практики.

1.Звіт як підсумок педагогічної практики.
2. Загальні вимоги до оформлення звіту.

Тема 8. Захист педагогічної практики.

1. Рецензування педагогічної практики
2. Критерії та вимоги щодо оцінювання педагогічної практики.

5.Структура навчальної дисципліни

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомитися з програмою та необхідними методичними матеріалами асистентської педагогічної практики	20
2	Відвідування лекційних, семінарських, практичних занять, консультацій за профілем наукового керівника та провідних викладачів кафедри	20
3	Опрацювання теоретичного (за необхідності емпіричного) матеріалу для підготовки та проведення занять. Підготовка конспекту лекції, семінарського заняття.	28
4	Проведення лекційних занять за профілем спеціальності (у даному випадку з курсу «Соціологія малих груп». Тема лекційного заняття: - «Соціологічні теорії міжособової взаємодії»; «Психологічні теорії міжособової взаємодії»)	6
5	Проведення семінарських/практичних занять за профілем спеціальності (у даному випадку з курсу «Соціологія малих груп». Тема семінарського заняття: «Актуальні проблеми групової динаміки»; «Соціологія лідерства у малій групі»)	6
6	Детальний аналіз проведених занять	18
7	Підготовка звіту з виконання програми педагогічної практики	20
8	Захист педагогічної практики	2
Разом		120

6. Методи навчання

Презентація, лекції, практичні заняття, дискусія. консультація

7. Методи контролю

Курс закінчується складанням заліку. Проміжною формою контролю конспект лекції/ семінарського/ практичного заняття, проведення залікових лекційного/ семінарського/ практичного заняття.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

Практичні заняття – 25% за навчальну роботу (проведене лекційне/семінарське/ практичні заняття, оцінка за педагогічну майстерність) – 25 балів;

Теоретична робота – 25% за навчально-методичну діяльність (опрацювання теоретичного матеріалу, конспект лекції/семінарського/практичного заняття), максимальна кількість балів – 25 балів;

Залік – 50% семестрової оцінки (захист педагогічної практики, рецензії, презентація, відповідь на теоретичні питання), максимальна кількість балів – 50 балів.

Підсумкова максимальна кількість – 100 балів.

Враховується відвідування консультацій, занять викладачів, індивідуальна активність.

8. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою
90-100	A	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Зараховано
71-80	C	Добре	
61-70	D	Задовільно	Зараховано
51-60	E	Достатньо	
26-50	FX	Не задовільно з можливістю повторного складання іспиту	Не зараховано
0 - 25	F	Не задовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Методичне забезпечення

Питання для заліку

1. Основні завдання педагогічної практики фахової підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD).
2. Форми реалізації навчального процесу у вищій школі.
3. Професійні і психологічні вимоги до викладача вищої школи.
4. Вища школа і болонський процес.
5. Поняття педагогічної майстерності.

6. Академічна доброчесність і вища щкола.
7. Професійна і комунікативна компетентності у вищій школі.
8. Вимоги до експертного оцінювання педагогічної майстерності.
9. Організація навчального процесу у вищій школі.
10. Новітні методи навчання у вищій школі.
11. Критерії оцінювання знань студента.
12. Соціально-психологічна атмосфера у студентській групі.
13. Діалог як форма комунікації викладача і студентів.
14. Особливості викладання соціології у вищій школі.
15. Педагогічна соціологія: виклики сьогодення.
16. Технічні, евристичні і когнітивні вимоги до презентації соціологічного знання.
17. Дистанційне навчання соціології.
18. Конспект лекції: загальні вимоги.
19. Самоаналіз конспекту лекції.
20. Конспект семінарського/практичного заняття: загальні вимоги.
21. Самоаналіз семінарського/практичного заняття.
22. Звіт як результат педагогічної практики.
23. Загальні вимоги до оформлення звіту
24. Рецензування педагогічної практики
25. Критерії та вимоги щодо оцінювання педагогічної практики.

10. Рекомендована література

Основна література

Городиська В., Пантюк М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи : тексти лекцій. – Дрогобич : Редакційно видавничий відділ ДДПУ, 2014. – 307 с.

Дмитрук В. І., Кушнарьов В.В. Вища школа на тлі глобалізаційних процесів у контексті Болонського процесу /В.Дмитрук// Імідж сучасного педагога. – 2016. – No 10. – С. 6-9.

Євдокимова Н. О. Професійно-психологічний тренінг як технологія становлення професіонала / Н. О. Євдокимова // Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць. Екологічна психологія. – 2009. – Вип. 20. – Т. 7. – Ч. 1. – С. 125–128.

Малахова Ж., Огаренко В. Викладання соціології. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 280 с.

Нагаєв В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / В.М.Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.

Педагогіка та психологія вищої школи : тексти лекцій. – Дрогобич : Редакційно видавничий відділ ДДПУ, 2014. – 307 с.

Програма та методичні рекомендації до асистентської практики для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) / уклад. Т. Є. Кагановська, М. В. Даньшин, Д. В. Божко, А. В. Заник. – Х: ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2018. – 16 с.

Регейло І., Базелюк Н. Стенфордська вища школа освіти: підготовка нового покоління фахівців ступеня PhD/ І.Регейло // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. –2016. –Вип. 3 -4. – С. 90-98.

Сокурянська Л. Г. Реформування вітчизняної вищої школи в оцінках учасників освітнього процесу/ Л.Сокурянська// Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи. –2016. –Вип. 36. –С. 108-113.

Соціологія і психологія: навчальний посібник / За ред. Ю.Ф. Пачковського. – К.: Каравела, 2012. – 760 с.

Соціологія: підручник / За ред. Ю.Ф. Пачковського. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 418 с.

Стрельніков В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МІПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельніков, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.

Яремчук С. Методика викладання соціології та соціогуманітарних дисциплін Навч. посібник. – Друге вид., переробл. і доповн. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2016. – 296 с.

Допоміжна література

Бабенко С. Соціологія і соціологи в глобальному вимірі // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2010. - № 4. – С.196-206.

Бартош О. П. Деякі аспекти професійної підготовки майбутніх соціальних працівників на засадах праксеологічного підходу у вищих навчальних закладах України / О. Бартош // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. – Вип.34. – 2014. – С.14-21.

Дмитрук В. І., Кушнарьов В.В. Вища школа на тлі глобалізаційних процесів у контексті Болонського процесу /В.Дмитрук// Імідж сучасного педагога. – 2016. – № 10. – С. 6-9.

Михнюк М. Майстер-клас як форма обміну передовим педагогічним досвідом / М. Михнюк // Професійно-технічна освіта. – 2014. – № 2. – С. 49-51.

Нагаєв В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / В.М.Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.

Робота з персоналом організації: Навч. посібник / За ред.. І.П.Рущенка. – Харків: Форт, 2013. – 460 с.

Судаков В. І. Навчальна програма дисципліни "Методика викладання соціології" (для магістрів). – К.: МАУП, 2005. – 14 с.

Штепа О.С. Самоменеджмент (самоорганізування особистості): Навч. посібник / О.С. Штепа. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 362 с.

11. Інформаційні ресурси

Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 року. Закон України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37 -38, ст. 2004 року).Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освітит, http://naqa.gov.ua.

Програма педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD), http://academysps.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Programa-PP_2019.pdf.

Шостак І. Методика викладання соціології у системі вищої освіти, https://eprints.oa.edu.ua/1371/1/shostak_12069_5.pdf.

Розробник: д.с.н., проф. _____Пачковський Ю.Ф.